

کامران خاتمی
حقوق دان

در مطالب ماه‌های گذشته در این ستون، تلاش داشته‌ام از منظر جامعه‌شناسی حقوقی به وضعیت اختلال نظم حقوقی بیشتر توجه داشته باشم و علل و آثار این وضعیت تا اندازه‌ای مورد بررسی قرار گیرد. انتخابات ریاست‌جمهوری آتی نیز از همین منظر شایان تحلیل است. در ایران یک ویژگی انتخابات، خصوصاً انتخابات ریاست‌جمهوری، آن را از انتخابات‌های مشابه در سایر کشورها متمایز می‌کند. در کشورهایی که انتخابات به مفهوم دقیق جریان دارد، مبنای مشترک همه یک قانون اساسی است که از آن درک و تفسیر تقریباً یکسانی دارند. مثلاً در آمریکا احزاب جمهوری خواه و دموکرات، در بریتانیا احزاب کارگر و محافظه‌کار، در فرانسه طیف احزاب چپ رادیکال و میانه و طیف احزاب راست افراطی و میانه در ادراک و فهم قانون اساسی کشورهای خود و بنیادهای نظم حقوقی که در قانون اساسی مندرج است، اختلاف قابل اعتنائی ندارند و اختلاف عمدتاً در نظر به سیاست‌ها و برنامه‌هاست. در ایران اما اختلاف اصلی در قانون اساسی و بنیادهای نظم حقوقی است. از اواخر دهه ۷۰ خورشیدی، تفکری نسبت به قانون اساسی رشد کرد که رکن اسلامیت قانون اساسی را بر رکن جمهوریت آن برتری می‌دهد. در این نوع تفسیر، رکن جمهوریت ذیل رکن اسلامیت قرار می‌گیرد و عملاً اعتبار کمتری دارد. صریح‌ترین مباحث مربوط به این دیدگاه در اندیشه‌های مرحوم محمد تقی مصباح‌زادی دیده می‌شود که مروج و مبلغ این دیدگاه بود. وی در شرح و بسط نظریه «انتصاب» چنین توضیح می‌دهد که «به نظر ما تمام مقرراتی که در کشور اسلامی ایران اجرا می‌شود، همه اعتبارش به امر ولایت فقیه و امضای او است. اگر بدانیم در جایی در یک مورد راضی نیست، هیچ اعتباری ندارد.»

ادامه در صفحه ۴

چهارشنبه ۹ خرداد ۱۴۰۳
۲۰ ذی القعدة ۱۴۴۵
۲۹ می ۲۰۲۴
سال بیست و یکم
شماره ۴۸۴۴
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

شرق

روزنامه

سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرد
محکومیت وزیر سابق
قطعی شد

۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: «شرق» از تضادهای علی شمخانی گزارش می‌دهد؛ شمخانی در دو قاب • گزارشی از نبود سرپناه امن در جازموریان • خزان زودرس درختان پایتخت

«شرق» از انتشار گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در آستانه نشست فصلی شورای حکام گزارش می‌دهد

پیچ سخت خرداد

گزارش تینبریک را در صفحه ۳ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: حامد مسکین/خانه ملت

با رأی ۱۹۸ رأی موافق، ۶۰ رأی مخالف و ۲۴ رأی باطله، قالیباف رئیس مجلس دوازدهم شد
فرجام یک رویارویی درون‌گروهی

برگزیده‌ها

مرده‌ها در رفح دوباره می‌میرند

۱۲

کارشناسان و فعالان بازار ادعای رئیس بانک مرکزی مبنی بر مهار نسبی تورم ملک را بررسی می‌کنند

مسکن در چاله رکود تورمی

۴

گفت‌وگویی به بهانه انتشار کتاب «بایداری تاریخی آب» با بررسی شیوه‌های تاریخی برای حفظ منابع آبی؛

دانایی گذشتگان برای حل چالش‌های آبی آیندگان

۶

در حاشیه رمان «عشق در تبعید» بهاء طاهر با ترجمه رحیم فروغی

بربریت معاصر

۱۱

در روز هم‌زمانی بازی‌های لیگ برتر

تصمیم عجیب شبکه سه

۹

یادداشت

از شمار دو چشم یک تن کم
وز شمار خرد هزاران بیش

سید محمود حسینی

درگذشت استاد پیرمحمد ملازهی، انسان دانا، وطن‌دوست، غمبار و تأثیرانگیز بود. فقدان آن پیر اهل قلم و اندیشه، خلأیی است که به سادگی جبران نخواهد شد.

وی با تسلط به تاریخ و فرهنگ بلوچستان و اشراف به تحولات منطقه، به ویژه شبه‌قاره هند و افغانستان، همواره تحلیل و سخن تازه داشت و سخاوتمندانه آن را در اختیار افکار عمومی و سیاست‌پژوهان قرار می‌داد.

استاد ملازهی، راه نجات استان را قرار گرفتن در مسیر توسعه و گریز از رویکرد غیرعلمی و عبور از تفکرات ایدئولوژیک می‌دانست. لذا از رواج افراط‌گرایی و تداوم نابرابری‌ها و تبعیض در سطح ملی و استان سیستان و بلوچستان رنج می‌برد و در پی چاره بود. او در دو سال آخر حیات بابرکت خود، با نگرانی از گسترش بحران‌زایی در استان حساس سیستان و بلوچستان، شجاعانه دست‌به‌قلم شد و با ادبیاتی شفاف و بدون لکن‌ت‌زبان، راه‌حل‌ها را به نحو عالمانه و مضافانه ارائه داد. استاد همواره بسته‌های تحلیلی ارزشمند و راهگشای خود را با قلم شیوایش مستقیماً در معرض افکار آگاهان قرار می‌داد و با دلسوزی تبعات سیاست‌ها را به سیاست‌مداران و حاکمان هشدار می‌داد. ان‌شاءالله راه و اندیشه بلند و خیرخواهانه او مستدام و الگویی برای نخبگان ملی و استانی به‌ویژه جوانان خطه سیستان و بلوچستان خواهد بود. این مصیبت را به خانواده محترم زنده‌یاد ملازهی و همه دوستداران و رهپویان ایشان تسلیت می‌گویم و از خداوند برای آن سفرکرده‌آمزش و آرامش و برای همه بازماندگان صبر و اجر خواهانم.

یادداشت

مجلس دوازدهم و هیئت رئیسه

کیکاوس پورابویی

جناح‌های موجود چگونه است! شاید همین فردا اعلام شود آقای قالیباف انصراف داده و برای پست ریاست‌جمهوری نامزد شده، اما هرچه است اکنون با تشکیل مجلس دوازدهم، ریاست او بر مجلس قابل

توجیه است. از طرف دیگر میزان آرای خاکستری یا مستقلینی که بدون سر و صدا در مجلس حضور دارند، کرسی‌های بالایی است. این کرسی‌ها بدون درنگ به آقای قالیباف رای داده‌اند. رای ۱۹۸ کرسی در مقابل ۶۰ کرسی؛ قابل تأمل است! بنابراین مستقلین و اصلاح‌طلبان خاکستری با ایجاد یک فراکسیون قوی مصوبات و طرح‌هایی را در مجلس می‌توانند تصویب کنند یا مانع مصوباتی شوند که برای منافع ملی و مردم مضر و حساسیت‌زا است تا عقلانیت و پختگی لازم را در مجلس به کرسی نبنشانند. بنابراین ورود به کمیسیون‌های تخصصی و ویژه مجلس راه را برای گروه‌های معتدل هموار کرده است. با انتخاب نواب مجلس نیز دوباره شاهد همان برتری و غلبه اکثریت نسبتاً بوروکرات و آشنا به مسائل و مدیریت اجرایی بر شعارمحور هستیم. آقای حاجی‌بابایی وزیر بوده، در کمیسیون برنامه و بودجه مجلس بوده، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس بوده، اعداد و ارقام را می‌شناسد. با بودجه‌ریزی آشنایی دارد یا آقای نیکزاد فردی اجرایی است که بیشتر منشی اعتدالی دارد تا گرایش هیجانی.

ادامه در صفحه ۴

با انتخاب اعضای هیئت‌رئیس مجلس دوازدهم، چند مسئله کلیدی در درون جناح راست روشن شد، گرچه نباید انتظارات معجزه‌آسایی را از نوع ریل‌گذاری و تصمیم‌مضوبات فوق‌کلیدی از این

مجلس برای رشد و توسعه کشور داشت، اما همین اندازه که سکان هدایت مجلس به دست تکنوکرات‌های جدیدی افتاده که پوست انداخته‌اند و آهسته‌آهسته در حال تکامل‌اند، باید شاکر باشیم. قطعاً همین افسراد در آینده‌ای نزدیک واقعیت‌ها را بیشتر و بیشتر درک خواهند کرد و آن‌وقت برای حل مشکلات کشور و مردم تا قسطنطنیه خواهند دوید، در تحلیل محتوا چند نکته کلیدی را می‌توان فهم کرد: رای بالا به آقای قالیباف در مقابل آقای ذوالنوری رقیب تند و سرسخت جریان پایداری، میزان عقلانیت در مجلس را نشان می‌دهد، از اینکه اداره و حکمرانی کشور با بیان شعارهای پرطمطراق و احساساتی یا با آتش‌زدن برجام حل نمی‌شود، بلکه مدیریت یک قوه، نیازمند عقلانیت نهفته‌ای است که در سال‌های متمادی با طی کردن پله‌های مختلف مدیریتی حاصل می‌شود. صحبت از تعریف و تمجید از آقای قالیباف نیست، قطعاً ایشان هم مانند هر مدیر دیگری نقاط مثبت و منفی دارد، اما در میان رقبای مطرح فعلی خود در مجلس، از هم‌کلاسی‌های خود بالاتر ایستاده و تجربه و پختگی لازم را کسب کرده است. گرچه هنوز نمی‌دانیم بازی قدرت در داخل

باز گشت همه به سوی اوست

خانواده محترم امیر مظاهری

درگذشت مادرگرامیتان

مرحومه پروین خانم ریاحی

همسر مرحوم جناب سرهنگ هوشنگ خان امیرمظاهری را تسلیت عرض می‌کنیم و از خداوند سبحان برای آن مرحومه علو درجات و برای بازماندگان صبر آرزو می‌نمایم.

امیرمظاهری، ورزنده، امینی

دومین سالگرد درگذشت
حجت الاسلام والمسلمین

سید محمود دعائی

پنج شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۳

از ساعت ۱۷ تا ۱۹

جماران، حسینیه شماره یک

یادگار گشت

